

Oslo

Områdesatsingene i Oslo

**Søknad om utviklingsfase:
Fleksibel og kvalifiserende opplæring
gjennom digitale løsninger**

Behovseier: Oslo VO Helsefyr

Prosjektleder i konseptfase: Helene
Aarem

Prosjektnummer i økonomisystemet

Vedtatt av:

Dato: 18.11.2022

1. BAKGRUNN OG BEGRUNNELSE FOR BEHOV

1.1. Hvilke behov skal dekkes?

Voksenopplæringa står overfor store endringer, både når det gjelder struktur og innholdet i opplæringa. Det pågår flere forsøk initiert av Kunnskapsdepartementet. Særlig relevant her er Forberedende voksenopplæring (FVO), Modulbasert yrkesopplæring (MFY) og kombinasjonsforsøket.

Kombinasjonsforsøket prøver ut modulstrukturert fag- og yrkesopplæring med deltakere som fremdeles tar fag i forberedende voksenopplæring. Hensikten er at voksne skal få mer individrettede, effektive og fleksible løp. De voksnes medbragte kompetanse, forutsetninger, behov og karriereønsker, skal stå sentralt for opplæringstilbudene som gis.

Gjennom et mer fleksibelt utdanningssystem, skal deltakere oppnå nødvendig kompetanse og sysselsettes raskere. Fullføringsreformen og høring til ny opplæringslov peker begge i denne retningen. Med myndighetenes sterke fokus på fleksibel opplæring som bakteppe, ønsker Oslo VO Helsefy å utvikle mer fleksible opplæringsformer hvor innovativ læringsteknologi står sentralt.

I voksenopplæringa har mange deltakere store omsorgsoppgaver og andre private utfordringer knyttet til blant annet helse og økonomi. Følgeforskningen av FVO viser at 63 % av deltakerne i FVO har omsorgsansvar (2021, Ideas2evidence). I MFY har 50 % av deltakerne forsørgeransvar, og 50 % har arbeid ved siden av opplæringen. I våre tradisjonelle, stedbaserte kurs fører både omsorgsoppgaver, helseutfordringer og deltidsjobb til at enkelte har et høyt fravær eller faller fra.

Det finnes brukere i NAV-systemet med et stort behov for individuell tilrettelegging, f.eks. pga. fysiske eller psykiske utfordringer, som vi ikke har klart å gi et tilbud til i stedbasert undervisning i voksenopplæringa. Dette er deltakere som vil kunne ha et stort utbytte av fleksibel opplæring støttet av nye, digitale muligheter.

Voksne lærende har komplekse liv som krever fleksible løsninger. [Følgeforskningen](#) av de nevnte forsøkene, viser at potensialet for å gi mer fleksibel opplæring er stort. Vi ser at også deltakergrupper som ikke er omfattet av disse forsøkene, f.eks. deltakere på lavere språknivåer i norskavdelingen eller NAV-brukere som ikke er sysselsatt, har komplekse liv og et behov for fleksibilitet i opplæringskonteksten.

1.2. Hvilke endringer skal prosjektet skape?

Prosjektet skal fleksibilisere opplæringen ved å ta i bruk innovativ læringsteknologi. Vi skal utforske alternative opplæringsmodeller som går utover det tradisjonelle, stedbaserte klasserommet. I prosjektet ønsker vi å teste ut to hovedpiloter; robot i klasserommet og veiledning via GoPro-kamera.

Et utvalg deltakere som vi ser at har et høyt fravær og står i fare for å falle fra, vil i pilot 1 få tilbud om å delta i opplæring via en robot plassert i klasserommet. Den enkelte deltakere kan selv velge, fra dag til dag, om vedkommende ønsker å delta digitalt eller fysisk. I begge tilfeller er deltakeren en del av

et læringsfellesskap. Roboten er en fysisk manifestasjon av deltakeren når vedkommende deltar digitalt, og deltakeren deltar i alt som skjer av klasseromsaktivitet via roboten.

I pilot 2 ønsker vi å utforske digital veiledning av introduksjonsdeltakere i arbeids- og språkpraksis, samt veiledning og språkstøtte for deltakere i videregående løp. Her ønsker vi å se på endringer som kan gjøre veiledningen mer fleksibel, individtilpasset, effektiv og systematisk. Gjennom et GoPro-kamera plassert på deltakernes hode koblet til 4g-nett og hodetelefoner med mikrofon, kan en lærer gi veiledning til en deltaker som befinner seg i praksis på et kantinekjøkken, et lager eller en byggeplass. Læreren får «besøkt» mange deltakere digitalt i løpet av dag, og får observert og samtalt med deltakerne i deres rette element. Målet med piloten er at deltakerne skal få en tettere oppfølging i autentiske praksissituasjoner.

For å få til gode, digitale løsninger for mer individretta løp, trenger vi kompetanseheving, erfaring og nødvendig utstyr. I utviklingsfasen vil målet være å skape de gode opplæringsmodellene, anskaffe utstyr, etablere samarbeid og kurse personalet. I piloter vil det være mulig å teste ut de ulike opplæringsmodellene på flere målgrupper. Med avsatte ressurser vil vi kunne foreta nødvendige endringer underveis, og gradvis utvikle opplæringsmodeller som kan tas inn i drift, videreutvikles og oppskaleres etter prosjektperioden.

1.3. Hvilke målgrupper retter prosjektet seg mot?

Prosjektet retter seg mot deltakere som allerede har et tilbud i voksenopplæringen, men som har store livs- og/eller helseutfordringer som gjør det vanskelig å delta i klasserommet. Dette er deltakere med et høyt fravær og som står i fare for å falle fra. Deltakere på både norskavdelingen, FVO og VGS vil delta i prosjektet. Brukere i NAV-systemet med behov for voksenopplæring og som ikke kan nyttiggjøre seg av tradisjonell klasseromsundervisning hver dag, vil også kunne få et tilbud gjennom teknologien som utprøves i prosjektet.

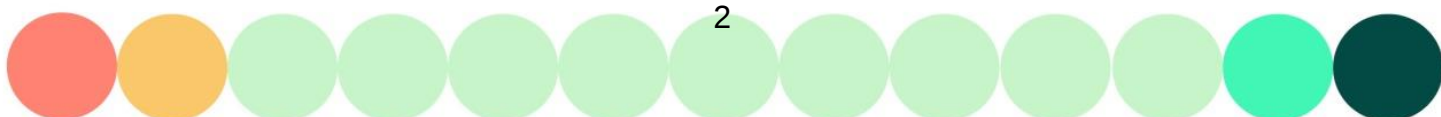
Målgruppa for pilot 2 er introduksjonsdeltakere og andre som er ute i praksis hos arbeidsgiver. Dette gjelder også deltakere omfattet av samarbeidsavtalen mellom NAV og VO. Veiledningsmodellen vil piloteres i våre videregående løp og i kombinasjonsklasser, hvor språk- og arbeidspraksis er et viktig element.

1.4. Hvilke gevinster kan et slikt prosjekt potensielt ta ut?

Den viktigste gevinsten av prosjektet på lang sikt, vil være at mulighetene for sysselsetting øker i Oslo/at flere kommer i arbeid, fortrinnsvis varig. Voksne deltakere med komplekse liv, har behov for individtilpasninger og en større grad av fleksibilitet enn det som tradisjonelt gis i voksenopplæringa. Dette er også helt nødvendig for å utnytte lærernes kapasitet når opplæringen skal skje på andre arenaer enn i en tradisjonell klasseromskontekst.

1.5. Hvilke erfaringer bygger utviklingsfasen på?

I pilot 1, utprøving av robot i klasserommet, vil 12 deltakere med behov for å veksle fritt mellom å delta i opplæring hjemmefra og på skole, f.eks. pga. helseutfordringer, få mulighet til å delta aktivt i

opplæring. Dette gjøres gjennom bruk av roboten Noisolation. Dette er en robot som allerede er i bruk i norsk skole, blant annet i Osloskolen [Skolerobot \(osloskolen.no\)](https://www.osloskolen.no). Den har i svært liten grad blitt brukt i en voksenopplæringskontekst tidligere. Vi kjenner til ett enkelt tilfelle hvor Johannes Læringssenter i Stavanger testet ut en robot for en deltaker i svangerskapspermisjon foregående skoleår. Deres erfaringer er svært positive, men dette er ikke et systematisk forsøk, kun en enkeltstående utprøving.

Pilot 2, veiledning via GoPro-kamera, kjenner vi ikke til at har vært testet ut i en kommunal voksenopplæring. [Skogbrukets Kursinstitutt \(Skogkurs\)](#) har livestreamet praksisopplæring via GoPro-kamera og 4g-nett for sine lærlinger. De har gode erfaringer med å gi digital veiledning til deltakere som befinner seg i en skogsmaskin langt fra sivilisasjonen. Veilederen ser alt deltakeren foretar seg via GoPro-kameraet festet på arbeidshjelmen, og gir effektivt tilbakemeldinger til deltakeren via hodetelefoner/arbeidshjelmen på oppgavene som gjøres. Vår målgruppe i voksenopplæringen skiller seg noe fra Skogkurs sine deltakere. Våre deltakere er også voksne, men de har i varierende grad digitale ferdigheter og trenger mye språklig støtte. I piloten vil vi derfor teste ut om denne effektive veiledningsmetoden kan være nyttig for vår målgruppe.

1.6. Krav og føringer av betydning for utviklingsfasen

FVO, VGS og norskopplæring i kommunal voksenopplæring reguleres av henholdsvis opplæringsloven og integreringsloven. Delprogrammets målsetning om å sysselsette brukere som står langt unna varig arbeid, vil også være en viktig føring for prosjektet. Fullføringsreformen og høring til ny opplæringslov gir føringer for arbeidet med fleksibel opplæring. GDPR vil være av stor betydning for pilotene og utviklingsarbeidet.

1.7. Er direkte involvering av andre virksomheter aktuelt?

Vi ønsker å utvikle et tett samarbeid med NAV i løpet av prosjektperioden, og ber derfor om midler til å frikjøpe ressurser derfra. Samarbeidet vil særlig dreie seg om deltakere som er omfattet av samarbeidsavtalen mellom NAV og VO i dag. Dette kan gjelde både rekruttering og videreutvikling av tilbud.

Det er planlagt et samarbeid med de andre VO-sentrene i Oslo og Johannes læringssenter i Stavanger i prosjektet. Utdanningsetaten i Oslo sitter på kompetanse og erfaring med bruk av robot i opplæring, og vil være en nyttig samarbeidspartner. Det er også ønskelig å samarbeide med leverandører av læringsteknologi, blant annet Noisolation.

2. BESKRIVELSE AV UTVIKLINGSFASEN

Prosjektet skal bestå av to piloter hvor hensikten er å teste ut ulike måter å gi fleksibel opplæring på for å hindre stort fravær og frafall, og for å kunne tilby kvalifiserende opplæring til brukere som i dag ikke har et egnet opplæringstilbud. I tillegg vil det å teste ut teknologi for å gi mer fleksibel opplæring, være helt i tråd med ambisjonene i FVO, MFY og kombinasjonsforsøket. Hensikten med

modulisering, nye læreplaner og ny organisering, er nettopp at opplæringen skal være fleksibel. Gjennom å utnytte digitale muligheter, kan vi bygge strukturer for mer individtilpasset opplæring. Dette vil også gi oss nyttig erfaring og kunnskap inn i endringsarbeidet som følger av ny opplæringslov i 2024.

Pilot 1: Robot i klasserommet

Roboten vil være en fysisk manifestasjon av deltakeren, og deltakeren kan enkelt styre den gjennom et nettbrett. Deltakeren kan signalisere at han/hun ønsker å ta ordet, eller gi uttrykk for følelser. For læreren i klasserommet vil en robot være enklere å forholde seg til enn f.eks. hybridundervisning hvor det stilles krav til at læreren til enhver tid har oversikt over deltakere på datamaskin og i klasserommet– hvor det initieres gruppearbeid både fysisk og digitalt osv. Gjennom roboten kan deltakeren følge aktivt med på lærerstyrt undervisning, og delta i gruppearbeid. Deltakeren vil være en del av et læringsfellesskap som støtter opp under sosial læring. I tillegg til at roboten vil være nyttig for deltakere som trenger å delta på opplæring hjemmefra, vil den også muliggjøre god opplæring for deltakere som er i jobb og som ønsker å ta kvalifiserende opplæring fra arbeidsplassen.

Det er ønskelig å samarbeide med NAV om å rekruttere brukere som ikke kan delta i tradisjonell opplæring til piloten. Disse deltakerne vil bli plassert i ordinære kurs på skolen, og kan delta helt eller delvis via roboten etter behov og ønsker.

Pilot 2: Digital veiledning og praksisoppfølging ute i bedrift

I framtidens voksenopplæring skal deltakere kunne kombinere norskopplæring med fag på grunnskole- og videregående nivå, og mest mulig av opplæring skal organiseres praksisrettet ute i bedrift. Veiledning via GoPro-kamera, 4g-nett og hodetelefoner med mikrofon, vil effektivisere veiledning og språkstøtte. Det vil kunne øke hyppigheten av samtaler mellom lærer og deltaker, og det kan gis veiledning i autentiske situasjoner.

I piloten vil deltakere bli utstyrt med GoPro-kameraer på hodet eller på arbeidshjelmen. Kameraet er koblet til 4g-nettet, noe som gir sømløs direktesendt video. Hodetelefoner med mikrofon vil gjøre det mulig for lærer og deltaker å snakke sammen selv i støyende omgivelser. Lærer er lokalisert et annet sted enn deltakerne, og kobler seg enkelt opp for å gi veiledning og støtte. En tømmerlærling ute på byggeplassen eller en kokkelærling i en kantine, får praksisbesøk på en effektiv måte. Det kommer ingen fysisk inn i praksissituasjonen, og det blir en autentisk veiledningssituasjon. Deltakeren kan demonstrere matlagingsteknikker eller byggkonstruksjon, og få tilbakemelding fra læreren. Læreren ser det deltakeren ser.

I piloten vil ikke digital veiledning erstatte fysiske praksisbesøk. Det vil være et supplement til og en utfyllelse av de mer tradisjonelle praksisbesøkene. Digital veiledning vil piloteres med introduksjonsdeltakere i språk- og arbeidspraksis. Det vil også testes ut i utvalgte yrkesfag.

Vi søker midler til prosjektoppstart, planlegging og forberedelse av pilotene. Hensikten er å utvikle digitale arbeidsformer og prøve ut verktøy som gjør at vi kan implementere dette i drift høsten 2023. Vi vil sende inn en ny søknad om midler til implementeringsfasen.

2.1. Leveranser:

	Leveranse	Beskrivelse
1	En rapport	En rapport som beskriver opplæringsmodellene i pilotene og videre anbefalinger om implementering og evt. oppskalering

2.2 Tidsramme

Milepæler:	
Dato (frist):	Hva skal gjøres:
02.01.2023	Oppstart av planleggings- og forberedelsesfasen
15.02.2023	Første møte med referanse- og styringsgruppe
15.02.2023	Etablert samarbeid med NAV-kontorer
15.05.2023	Teknisk utstyr anskaffet
15.06.2023	Samtykkeerklæringer og databehandleravtaler ferdigstilt
15.06.2023	Kompetanseheving og opplæring av ansatte er fullført
31.07.2023	Rapport som beskriver ønskede opplæringsmodeller, anskaffelser, samarbeid og plan for implementering

2.3 Ressursbehov

Lønnskostnader i perioden 1. januar - 31. juli 2023 for hele prosjektet:		
Lederressurs	40% av årslønn	270 000
Personressurs fra deltakerforvaltning	20 % av årslønn	92 000
Personressurs fra IKT	10 % av årslønn	54 000
Metodikkutvikling 2 pedagoger	20% av årslønn	216 000
Total sum lønnskostnader VO:		<u>632 000</u>
Frikjøp 2 NAV-konsulenter	10 % av årslønn	184 000
Totalsum lønnskostnader:		816 000
Opplæring, utstyr og oppfølging i perioden 1. januar – 31. juli 2023 for robotpiloten:		
Kurs og frikjøp av 12 lærere til robotopplæring		60 000
12 roboter		280 000
Årlig servicepakke:		93 600
12 Nettbrett til robot:		48 000
Totalsum:		481 600
Opplæring, utstyr og oppfølging i perioden 1. januar – 31. juli 2023 for GoPro-kamerapiloten:		
Frikjøp og kursing av 5 lærere		25 000
12 Kameraer + festeutstyr, hodetelefoner, 4-G-nett á 10 000		120 000
Totalsum utstyr		145 000
Totalsum det søkes om:		1 442 600

Egenandel:		
Lederressurs 80% til personal- og klasseoppfølging:		495 000
Lærere til metodeutvikling: 20% - praksisoppfølging GoPro		216 000
Overhead:		100 000
Totalsum:		811 000
Totalsum prosjekt:		2 253 600

2.4 Organisering, ansvar og samarbeid

Rolle	Navn	Funksjon
Behovseier	Torunn Thomassen	Rektor Oslo VO Helsefyr
Prosjektleder i behovsfasen	Helene Aarem	Undervisningsinspektør
Styringsgruppe	Torunn Thomassen Gørild Steen	Rektor Oslo VO Helsefyr Rektor Oslo VO Skullerud
Prosjektgruppe		Ledergruppa og tjenesteutviklere ved Helsefyr VO
Referansegruppe		
Gevinstansvarlig	Torunn Thomassen	Rektor Oslo VO Helsefyr
Ev. gevinstier i annen linje/virksomhet		

Vi ønsker å opprette en referansegruppe bestående av interessenter fra NAV, HK-dir, IMDi og andre relevante aktører.

Styringsgruppa vil bestå av rektor ved Oslo VO Skullerud, Gørild Steen. I tillegg inviterer vi inn et interessert NAV-kontor og Utdanningsetaten.